

Ordinasjonspreken Nidarosdomen 20.oktober

Sindre Gelius Eikje

Jesus svarte: «Ennå en liten stund er lyset hos dere. Dere må vandre mens dere har lyset, så ikke mørket faller over dere. Den som vandrer i mørket, vet ikke hvor han går hen. Tro på lyset mens dere ennå har lyset, så dere kan bli lysets barn.» Da Jesus hadde sagt dette, gikk han fra dem og skjulte seg for dem. (Joh 12,35-36)

I 2012 kom det en forskningsrapport som introduserte et nytt begrep for mange: «Headline stress disorder». Begrepet beskriver angsten og håpløsheten vi mennesker kan oppleve av alle de vonde nyhetene vi daglig blir eksponert for. Og jeg kjenner meg igjen. Virkelig. Når nyhetene handler om høye renter, krig, kimakrise, fattigdom, diskriminering, dårlig helse osv osv. Og når alt dette blir trykka i store bokstaver og i skrikende farger – da forstår jeg at vi blir engstelige.

Det er ikke unaturlig at følgende spørsmål dukker opp: Hvor blir det av de gode nyhetene om verden? Hvor blir det av håpet?

Dagens tekst vi fikk høre lest i stad, er hentet fra evangeliet etter Johannes. I Johannesevangeliet er lys og mørke er et av de viktigste temaene. Evangelisten tegner opp kontrastene, og bruker lyset og mørket som et bilde på det gode og det onde – livet og døden. Og dagens tekst finner vi faktisk midt i påskefortellingen, Jesus har rett før dagens tekst ridd inn i Jerusalem på et esel i teksten som vi kjenner fra palmesøndag, og i dagens tekst taler Jesus til folkemengden i Jerusalem, og forbereder egentlig folket på at han er på vei mot døden og korset. Og det er det Jesus mener når han sier «Ennå en liten stund er lyset hos dere.» Jesus bruker lys og mørke-metaforen, og omtaler seg selv som lyset.

Og lys og mørke er to ting de fleste klarer å relatere til. Hvor irriterende vakkert er det ikke når høstsola trenger inn i det mørke rommet gjennom gardinglipen tidlig en lørdags morgen? Eller når man er i fjellet, langt fra by og allfarvei, og det eneste som lyser opp kvelden er stjernene

og månen. Eller er du kanskje den ene som bruker leselyset på flyet når resten av flyet er mørkt og folk skal sove – det er jo også litt irriterende.

Poenget er at vi vet hvor sterkt lyset er. Det vinner jo alltid over mørket.

Og på den måten er Johannes relevant når han skriver om lyset og mørket i Johannesevangeliet. Vi vet at vi trenger lyset og vi trenger håpet – midt i mørket – midt i det håpløse.

Og ikke bare kaller Jesus seg selv for lyset. Han kaller også oss mennesker til å være lys. I evangeliet etter Matteus sier han «Dere er verdens lys». Jeg tror ikke Jesus sier det fordi vi nødvendigvis er verdens helter. Håpet og lyset er dessuten altfor stort til at vi kan bære ansvaret for dette alene. Men vi er gitt et oppdrag som handler om å være håpsbærere og lysbærere. Hamsun beskrev oss mennesker som vandrelys. Det synes jeg er en vakker beskrivelse. Uansett; dette oppdraget føles kanskje viktigere nå enn noen gang før. Verden trenger lys og håp.

Og som lyriker Helge Torvund skriver i et av sine dikt: *Lyset du treng finst. Lyset du treng finst.*

Men sånn føles det ikke alltid. Tiden leger alle sår. Det går over. Det finnes en mening med det. Det er alltid lys i enden av tunnelen. Ment som trøstende og oppmuntrende ord, men noen ganger kan det bare føles som tomme ord som ikke gir annet enn falskt håp. Noen sår leges kanskje aldri. Det går kanskje aldri helt over. Ofte er vonde opplevelser helt meningsløse. Og noen ganger føles den tunnelen så lang og mørk at man ikke vet om lyset en gang vil dukke opp.

I Forsvaret der jeg jobber vi mye med å bygge lagfølelse, og hva det vil si å være en del av et lag. Noe av det fineste med lagstanken enten det er i Forsvaret, på idrettsbanen eller i arbeidslivet er at lagets medlemmer bærer hverandre. I dag er det kanskje du som har litt ekstra krefter til å bære litt for lagkameraten din. I morgen er det kanskje du som trenger litt ekstra bærehjelp.

Og litt sånn er det i livet også. Noen ganger er håpet for tungt å bære, og lyset vanskelig å få øye på. Da trenger vi

at noen bærer håpet for oss, og at noen peker på lyset for oss. Vi trenger alle noen, og vi kan alle være den noen.

Min farmor hadde en favorittsalme hun siterte så ofte hun bare klarte, og jeg har ikke tall på hvor mange ganger hun har sitert det siste verset av salmen «Dine løfter er mange», skrevet av tidligere biskop Sigurd Lunde. Hør hvordan det siste versert lyder:

«Lær oss elske hverandre, og se hva det er du har ment med at vi bor der vi bor! Hjelp oss vitne om Jesus for fjern og for nær, la ditt ord nå ut til hele vår jord!»

Farmor var helt overbevist om at det var en mening med at vi bor der vi bor. At vi kan bety en forskjell for de rundt oss, der vi er – vi kan være bærere av lyset og av håpet. Vandrellys.

Før vi synger min farmors favorittsalme, la oss sammen be: Takk Gud for at du gir oss lyset. Takk for håpet, og for at midt i mørket kan vi sette vår litt til deg. Amen.